Rodne i dobne razlike u stavu prema sportskom klađenju

Kiš, Mihaela

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:117:394641

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(Studij za stjecanje visoke stručne spreme

i stručnog naziva: magistar kineziologije)

Mihaela Kiš

RODNE I DOBNE RAZLIKE U STAVU PREMA SPORTSKOM KLAĐENJU

(diplomski rad)

Mentor:

prof.dr.sc. Ksenija Bosnar

Zagreb, rujan 2016.

Zahvaljujem svojim roditeljima, Zdenki i Dragutinu, što su mi omogućili pohađanje studija, a najviše na bezuvjetnoj podršci koju su mi pružili tijekom studentskih dana.

RODNE I DOBNE RAZLIKE U STAVU PREMA SPORTSKOM KLAĐENJU

SAŽETAK

Cilj ovog rada je utvrditi rodne i dobne razlike u stavu prema sportskom klađenju na uzorku iz odrasle populacije građana Republike Hrvatske. U ovom istraživanju izmjereno je 522 odraslih osoba oba spola, u dobi od 25 – 65 godina. Za daljnju analizu zadržano je 479 upitnika s potpunim podacima. U ukupnom uzorku 479 ispitanika, 283 su muškarci (59,08%), a 196 su žene (40,92%). U ovom istraživanju korištena je Skala stava prema sportskom klađenju. Uz Skalu, u upitniku su traženi podaci o spolu, dobi, bračnom stanju, stručnoj spremi, zaposlenju i broju djece. Rodne i dobne razlike određene su dvofaktorskom analizom varijance na ukupnom rezultatu Skale. Rezultati analize varijance pokazuju da postoje značajne razlike u stavu prema sportskom klađenju vezane uz rod i dob. Interakcija roda i dobi nije se pokazala značajnom. Muškarci u značajno većoj mjeri pokazuju pozitivan stav prema sportskom klađenju nego žene; mlađe osobe pokazuju pozitivniji stav od onih starijih od 40 godina.

Ključne riječi: sportsko klađenje, rodne i dobne razlike, skala, stav

GENDER AND AGE DIFFERENCES IN ATTITUDE TOWARD SPORTS BETTING

SUMMARY

The aim of this study is to determine the gender and age differences in attitude toward sports betting on a sample of the adult population of Croatian citizens. In this study were measured 522 adults of both sexes, aged 25-65. For further analysis, 479 questionnaires with complete data were retained. In the total sample of 479 respondents, 283 were men (59.08%) and 196 women (40.92%). In this study Scale of attitude toward sports betting was used. Besides Scale, in the questionnaire was asked for data on sex, age, marital status, education, employment and number of children. Gender and age differences are determined by two-factor analysis of variance on the total score of the scale. Results of analysis of variance showed that there are significant differences in the attitude toward sports betting related to gender and age. The interaction of gender and age has not been significant. Men in significantly greater extent show a positive attitude towards sports betting than women; younger people show a more positive attitude than those older than 40.

Keywords: sports betting, gender and age differences, scale, attitude

SADRŽAJ:

SAŽETAK…….2

SUMMARY……...2

1. UVOD……..…..5

2. PROBLEM…….…… 10

3. METODE RADA…….….. 10

3.1. Uzorak ispitanika……..….**10**

3.2. Varijable…….….... **13**

3.3. Metode obrade podataka…….…...**13**

4. REZULTATI I DISKUSIJA…….….14

5. ZAKLJUČAK…….……...……. 57

6. LITERATURA……..……. 59

7. PRILOG……..…… 60

1. UVOD

Sportsko klađenje je igra na sreću u kojoj igrač predviđa i prognozira rezultate i ishode pojedinih utakmica iz ponude određene kladionice. U Republici Hrvatskoj sportsko klađenje ima sve veću popularnost i sve više je dostupno, kako muškarcima, tako i ženama, neovisno o dobi, socijalnom statusu ili drugim faktorima. Kladiti se može svatko. Tome osobito pridonosi i liberalna organizacija tržišta, odnosno velika dostupnost igara na sreću u našoj zemlji (Dodig, 2013; Ricijaš i Dodig, 2014).

Sportsko klađenje je, uz lutrijske igre, u Hrvatskoj najrašireniji i najdostupniji oblik kockanja. Posljednjih petnaest godina Hrvatska bilježi ekspanzivan porast broja prodajnih mjesta za priređivanje igara na sreću, pri čemu je taj porast najveći upravo kod sportskih kladionica (Dodig, 2013).

U istraživanju kockanja srednjoškolaca u četiri najveća hrvatska grada, a provedenom na reprezentativnom uzorku, utvrđeno je kako su upravo sportske kladionice najzastupljenija aktivnost kockanja u svim dobnim skupinama; iskustvo sportskog klađenja ima čak 42% srednjoškolaca (Dodig, 2013a.) od čega se njih čak 19% na sportske rezultate kladi redovito, tj jednom tjedno ili češće. Sportske kladionice su najzastupljenija aktivnost kockanja, pri čemu postoje i određene rodne razlike na način da su muškarci više intrinzično motivirani (Dodig, 2013).

Prisutna je i sve veća dostupnost sportskog klađenja koja se nudi kroz suvremeni multimedijalni prostor. Napretkom tehnologije, proširen je raspon modaliteta sportskog klađenja (putem interneta na računalu ili aplikacija na tabletima i „pametnim“ telefonima), što ovu aktivnost čini dostupnom u bilo koje vrijeme i iz bilo kojeg prostora. Frekventnost i mogućnosti klađenja postale su neograničene. Globalizacijom dostupnosti informacija ne postoje ni nacionalne ni kontinentalne granice u odabiru sportskih događaja na koje se osoba može kladiti, zbog čega intenzivno i/ili redovito sportsko klađenje ne treba čuditi (Dodig, Ricijaš, Rajić-Stojanović, 2014).

Važno je napomenuti kako učestalo posjećivanje sportskih kladionica i uplaćivanje listića nije nimalo bezazleno. Učestala aktivnost ovakve vrste može dovesti do ozbiljnih problema koji vode u ovisnost. Sudjelovanje u kockarskim aktivnostima možemo promatrati kao kontinuum ponašanja, od umjerenog participiranja u igrama na sreću do onog intenzivnog koje smatramo problematičnim (Ricijaš, Dodig Hundrić, Kranželić, 2015). Svakim igranjem na sreću povećavaju se izgledi pojave poremećaja i ovisnosti o kockanju

uzrokovanih igrama na sreću. Jer igranje na sreću ima svoju adiktivnost, i što se više igra, lakše se igra i više se riskira (Zoričić, Torre, Orešković, 2009).

Problemi izazvani kockanjem svoj dobni vrh dosežu od dvadesete do trideset i pete godine života. Osobe s problemom kockanja u pravilu su mlađi muškarci, neoženjeni ili u obiteljima bez djece, sa srednjom stručnom spremom. U najvećoj mjeri patološki kockaju neoženjene osobe, a potom rastavljene osobe. Muškarci počinju kockati u mlađoj, a žene u srednjoj životnoj dobi. Muškarci najviše i najproblematičnije kockaju u mladosti, dok s nastupom zrelosti kockaju, ako već ne rjeđe, onda svakako s manje problema izazvanih kockanjem. Muškarci ovisini o kockanju u većoj su mjeri ovisni i o drugim psihoaktivnim supstancijama, u odnosu na žene ovisne o kockanju. Žene koje kockaju u manjoj mjeri piju i čine kaznena djela uzrokovana kockanjem u odnosu na muškarce koji kockaju (Zoričić, Torre, Orešković, 2009).

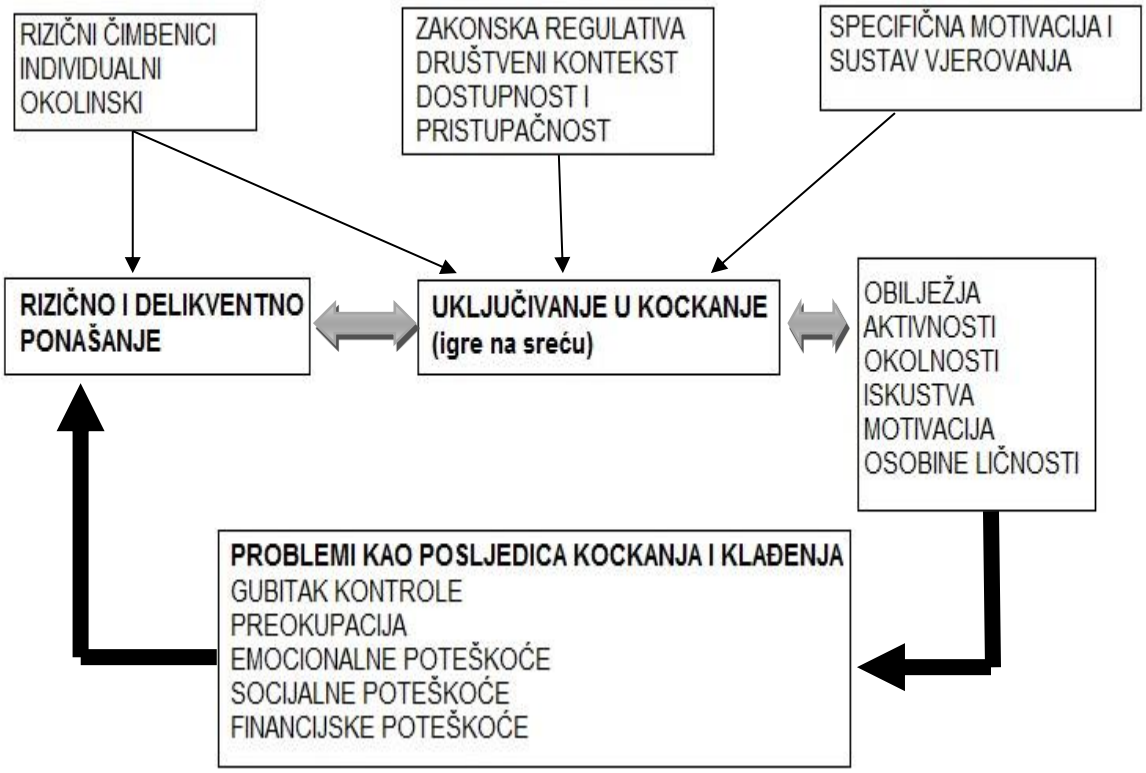
Podatak da se muškarci kockaju i klade u većoj mjeri nego žene imamo zahvaliti činjenici da su „muškarci impulzivniji, dezinhibiraniji, ekstrovertiraniji, gladniji uzbuđenja i podražaja, kompetitivniji i više k novcu orijentirani od žena, i još uvijek snažnim običajnim navadama koje kockanje žena zabranjuju i moralistički osuđuju“, kako navodi Zoričić, Torre, Orešković (2009, str. 206)

Spolna razdioba patoloških kockara u uzorku zagrebačkih terapijskih grupa naglašeno je u korist muškog spola: od ukupno 86 članova čak 80 njih (93%) muškog je, a tek 6 njih (7%) ženskog je spola (Zoričić, Torre, Orešković, 2009).

Učestalo kockanje je, kao oblik rizičnog i ovisničkog ponašanja, vrlo često povezano i s drugim oblicima rizičnog ponašanja te činjenjem kaznenih djela i prekršaja. Tako se, primjerice, prevalencija kaznenih djela počinjenih od strane odraslih osoba, a sa svrhom financiranja kockarskih aktivnosti, kreće između 65 do 89% (Magoon, Gupta i Derevensky, 2005, prema Ricijaš, Dodig Hundrić, Kranželić, 2015). Pritom su najčešća kaznena djela prijevare, krađe, preprodaje psihoaktivnih tvari, financijski kriminalitet, pronevjere i krivotvorenje (Magoon, Gupta i Derevensky, 2005, prema Ricijaš, Dodig Hundrić, Kranželić, 2015). Pregledom 27 studija u različitim zemljama koje su za cilj imale istraživanje obilježja kockanja zatvoreničke populacije, utvrđen je udio od čak 30% problematičnih kockara (Williams, Royston i Hagen, 2005, prema Ricijaš, Dodig Hundrić, Kranželić, 2015).

Postoje dva moguća objašnjenja ovakvog trenda. Prvo je da kockanje i druga rizična ponašanja imaju slične determinante, te se zato često javljaju zajedno, dok je drugo objašnjenje da do delinkventnog ponašanja dolazi uslijed razvoja štetnih psihosocijalnih posljedica povezanih s kockanjem. U skladu s time, Ricijaš (2012) temeljem relevantne inozemne literature (Griffiths i Wood 2000; Gupta i Derevensky, 2000; Vitaro i sur., 2001; Petry, 2001; Hardoon, Gupta i Derevensky, 2004; Welte, Barfnes i Hoffman, 2004; Williams, West i Simpson, 2008; Mishra i sur., 2011, prema Ricijaš, 2012) predlaže model koji objašnjava ovu dvojaku povezanost kockanja i delinkventnog ponašanja mladih (slika 1.).

Slika 1. *Model dvojake povezanosti problema vezanih uz kockanje s rizičnim i delinkventnim ponašanjem, prema Ricijaš, Dodig Hundrić, Kranželić (2015, str. 44)*

Važnost da se prilikom objašnjenja problematičnog kockanja u obzir uzmu i druga rizična ponašanja, naglašavaju i Blaszczynski i Nowerova (2002), autori Modela puteva (*eng. Pathways model*), vodećeg integrativnog modela objašnjenja razvoja problema povezanih s kockanjem. Riječ je o sveobuhvatnom modelu koji, s obzirom na etiološke čimbenike, prije svega obilježja ličnosti igrača, razlikuje tri skupine problematičnih kockara (slika 2).

Slika 2. *Shematski prikaz ključnih obilježja problematičnih kokara prema Modelu puteva (prilagođeno prema Blaszczynski i Nower (2002), Nower i Blaszczynski (2004); Gupta i sur. (2009); Blaszczynski, Steel i McConaghy (1997); Rugle i Melamed (1993); Vitaro, Arseneault i Tremblay (1999), preuzeto iz Ricijaš, Dodig Hundrić, Kranželić (2015, str. 43)*

Skupina problematičnih kockara	Ključna obilježja
1. Bihevioralno uvjetovani	• fluktuiraju između društvenog, rizičnog i problematičnog kockanja, • zadovoljavaju kriterije problematičnog kockanja, ali bez specifične premorbidne psihopatologije, • etiološki je najvažniji efekt uvjetovanja, kognitivne distorzije o vjerojatnosti dobitka i loša prosudba u donošenju odluka • negativni simptomi su posljedica kockanja, a ne uzrok, • najmanje rizična skupina i tretmanski najprijemčivija za tretman • moguće uključivanje u druga rizična ponašanja prvenstveno je rezultat problema povezanih s kockanjem.
2. Emocionalno ranjivi	• opisuju ih etiološki čimbenici poput depresivne simptomatologije, anksioznosti, lošeg nanošenjasa stresom, nedostatak vještina rješavanja problema i traumatska životna iskustva, • ranjivost se odnosi na osjećaj neadekvatnosti, inferiornosti, niskog samopouzdanja i odbijanja, a kockanje je oblik nošenja s negativnim i neugodnim emocijama, • skloni drugim rizičnim ponašanjima, posebno konzumiranju sredstava ovisnosti, ali rijetko manifestiraju ozbiljnu psihopatologiju, • tretmanski zahtjevnija skupina, a tretman je često dugotrajan kao kombinacija kognitivnog restrukturiranja i suportivne terapije.
3.Antisocijalni impulzivni	• opisuju ih etiološki čimbenici poput povišene impulzivnosti, antisocijalnih tendencija i poremećaj pažnje s hiperaktivnošću, obiteljskog zlostavljanja i/ili zanemarivanja te povijesti antisocijalnog ponašanja u obitelji, • uključeni u niz rizičnih ponašanja (konzumiranje alkohola i droga, kaznena djela i slično), a kockanje je samo jedno od njih, • počinju kockati vrlo rano, te su česte ekscesivne epizode kockanja (eng. binge gambling), • tretmanski najzatjevnija skupina, posebno zbog nepouzdanosti, impulzivnosti i niske tolerancije na dosadu, često u otporu prema tretmanu.

Temeljem ranije navedenih informacija vidljive su razlike kako u dobnim, tako i u rodnim obilježjima prema problemu sportskog klađenja. Muškarci su značajno više

uključeni u ovakvu vrstu „zabave“ od žena, samim time podliježu rizicima koji se javljaju uz sportsko klađenje.

Za sportsko klađenje možemo reći da je riječ o trendu koji se konstantno širi među muškarcima, ženama, mladima i starima. Njegova dostupnost je sve veća. Važno je napomenuti da je riječ o „igri“ koja nije nimalo beznačajna, te svojim djelovanjem može uvelike ostaviti negativan trag na svim aspektima koji čine život čovjeka.

2. PROBLEM

Klađenje na ishode sportskih događanja (nogometna kladionica) ima dugu tradiciju na ovim prostorima. No, u posljednjih dvadesetak godina klađenje je uzelo velikog maha i postalo problem i za pojedince i za društvo. Prepoznata je opasnost od razvoja ovisnosti o klađenju, koje nosi vrlo negativne posljedice.

Cilj ovog rada je utvrditi rodne i dobne razlike u stavu prema sportskom klađenju na uzorku iz odrasle populacije građana Republike Hrvatske.

3. METODE RADA

3.1. Uzorak ispitanika

U ovom istraživanju izmjereno je 522 odraslih osoba oba spola s područja Republike Hrvatske, u dobi od 25 – 65 godina. Prosječna dob iznosi 36,36 godina, uz standardnu devijaciju 11,23 godina. Za daljnju analizu zadržano je 479 upitnika s potpunim podacima.

U ukupnom uzorku 479 ispitanika, 283 su muškarci (59,08%), a 196 su žene (40,92). Struktura uzorka s obzirom na bračni status je u Tablici 1.

Tablica 1. Struktura uzorka s obzirom na bračno stanje

BRAČNO STANJE	f	cf	%
Neudata/neoženjen	206	206	43,01
U braku/zajednici	230	436	48,02
Rastavljen/a, udovica/udovac	43	479	8,98

Legenda: f = frekvencije, cf = kumulativne frekvencije, % = postoci

U braku/zajednici je ukupno 230 ispitanika, dok ih se 206 izjasnilo kako nisu u bračnoj ili u drugačijem obliku zajednicu. Samo je 43 ispitanika rastavljeno ili udovac/ica. Dobiveni rezultati su očekivani s obzirom da u ukupnom uzorku ispitanika prevladava mlađa odrasla dob, njih 312.

Tablica 2. Struktura uzorka s obzirom na bračno stanje

STRUČNA SPREMA	f	cf	%
niža	30	30	6,26
srednja	255	285	53,24
viša/visoka	194	479	40,50

Legenda: f = frekvencije, cf = kumulativne frekvencije, % = postoci

Dobiveni rezultati su očekivani iz razloga kako su studenti prikupljali podatke, a oni su okruženi osobama koje su im bliske po godinama i interesima. Najmanje je onih sa nižom stručnom spremom 6,26%; najviše sa srednjom stručnom spremom 53,24% te 40,50% sa višom ili visokom stručnom spremom.

Tablica 3. Struktura uzorka s obzirom na zaposlenje

ZAPOSLENJE	f	cf	%
Nezaposlen/a	131	131	27,35
Zaposlen/a	322	453	67,22
U mirovini	26	479	5,43

Legenda: f = frekvencije, cf = kumulativne frekvencije, % = postoci

Najveći broj ispitanika je zaposleno, 67,22%; a najmanje je u mirovini, 5,43% što je očekivano s obzirom kako u ukupnom uzorku srednju odraslu dob čini 167 ispitanika/ca; odnosno 312 ispitanika/ca ima ili je mlađe od 40 godina.

Tablica 4. Struktura uzorka s obzirom na broj djece

BROJ DJECE	f	cf	%	c%
0	217	217	45,30	45,30
1	95	312	19,83	65,14
2	93	405	19,42	84,55
3	57	462	11,90	96,45
4	11	473	2,30	98,75
5	4	477	0,84	99,58
6	2	479	0,42	100,00

Legenda: f = frekvencije, cf = kumulativne frekvencije, % = postoci, c% = kumulativni postoci

Najviše ispitanika nema djece, 45,30%; što je očekivano s obzirom da se 43,01% ispitanika izjasnilo kako nije u bračnoj zajednici i kako je riječ o mlađoj odrasloj dobi. Tako je najveći broj onih sa jednim djetetom, dok ih je najmanje sa šestero djece. Dobiveni rezultati su očekivani.

Prosječni broj djece je 1,1 (standardna devijacija iznosi 1,25), što je manje od prosjeka opće populacije; rezultat je očekivan jer u uzorku prevažu mlađe i obrazovanije osobe.

3.2 Varijable

U ovom istraživanju korištena je Skala stava prema sportskom klađenju konstruirana na nastavi kolegija Stavovi prema kineziološkim aktivnostima akademske godine 2015./2016., pod vodstvom prof. dr. sc. Ksenija Bosnar. Uz Skalu, u upitniku su traženi podaci o spolu, dobi, bračnom stanju, stručnoj spremi, zaposlenju i broju djece (u Prilogu).

3.3 Metode obrade podataka

U prvom koraku određene su frekvencije odgovora na svaku pojedinu česticu za ukupni uzorak, te za subuzorke muškaraca i žena. Određeni su osnovni statistički parametri za pojedine čestice i ukupni rezultat na skali. Uzorak je podijeljen na mlađu odraslu dob (od 25-39 godini) i srednju dob (od 40 – 65 godina). Rodne i dobne razlike određene su dvofaktorskom analizom varijance na ukupnom rezultatu skale.

4. REZULTATI I DISKUSIJA

Tablica 5. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	54	19,08	67	34,18	121	25,26
Uglavnom netočno	48	16,96	44	22,45	92	19,21
Nisam siguran/na	44	15,55	35	17,86	79	16,49
Uglavnom točno	84	29,68	40	20,41	124	25,89
Potpuno točno	53	18,73	10	5,10	63	13,15

Od 283 muškaraca, njih 137 je odgovorilo kako je to uglavnom i potpuno točno; dok je od 196 žena njih 50 dalo isti odgovor. Temeljem dobivenih rezultata možemo zaključiti kako je klađenje više zabavnije i uzbudljivije muškoj u odnosu na žensku populaciju

Tablica 6. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Klađenje pobuđuje interes za sport“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	36	12,72	49	25,00	85	17,75
Uglavnom netočno	46	16,25	48	24,49	94	19,62
Nisam siguran/na	58	20,49	42	21,43	100	20,88
Uglavnom točno	92	32,51	42	21,43	134	27,97
Potpuno točno	51	18,02	15	7,65	66	13,78

Možemo zaključiti kako veliki broj muških ispitanika smatra da klađenje pobuđuje interes za sport što i nije toliko neobično s obzirom da kladionice posjećuju pretežno muškarci, iz čega proizlazi da oni više prate sportska događanja.

Tablica 7. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	33	11,66	10	5,10	43	8,98
Uglavnom netočno	73	25,80	31	15,82	104	21,71
Nisam siguran/na	43	15,19	23	11,73	66	13,78
Uglavnom točno	70	24,73	47	23,98	117	24,43
Potpuno točno	64	22,61	85	43,37	149	31,11

Gotovo pola ispitanica smatra kako kladionica služi za bespotrebno trošenje novca, dok najveći postotak muških ispitanika smatra da je ta tvrdnja uglavnom netočna. Iz navedenog možemo zaključiti kako muškarci smatraju da je to korisno uložen novac jer postoji mogućnost većeg dobitka u odnosu na uloženo.

Tablica 8. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Klađenje stvara ovisnost“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		Žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	30	10,60	7	3,57	37	7,72
Uglavnom netočno	38	13,43	20	10,20	58	12,11
Nisam siguran/na	61	21,55	18	9,18	79	16,49
Uglavnom točno	84	29,68	64	32,65	148	30,90
Potpuno točno	70	24,73	87	44,39	157	32,78

Dobiveni rezultati upućuju na to kako žene ozbiljnije shvaćaju u kakve probleme može dovesti klađenje za razliku od muškaraca koji takav način aktivnosti više smatraju zabavom, što je vidljivo iz rezultata prve čestice (Tablica 5).

Tablica 9. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Treba povećati porez na klađenje“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	F	%
Potpuno netočno	52	18,37	13	6,63	65	13,57
Uglavnom netočno	51	18,02	18	9,18	69	14,41
Nisam siguran/na	75	26,50	43	21,94	118	24,63
Uglavnom točno	51	18,02	48	24,49	99	20,67
Potpuno točno	54	19,08	74	37,76	128	26,72

62,25% žena tvrdi kako je uglavnom i potpuno točno da treba povećati porez na klađenje, dok 36,39% muškaraca smatra kako je tvrdnja potpuno i uglavnom netočna. U slučaju povećanja poreza, od ukupnog dobitka veća količina novca bi išla u državni proračun. Očekivano je da muškarci ne žele da dođe do povećanja poreza s obzirom da bi im dobitak u konačnici bio manji. Razumljivo je kako više žena tvrdi da bi porez trebalo povećati jer bi se na taj način prisililo kladioničare da malo bolje razmisle gdje će potrošiti svoj novac.

Tablica 10. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	F	%
Potpuno netočno	23	8,13	11	5,61	34	7,10
Uglavnom netočno	44	15,55	28	14,29	72	15,03
Nisam siguran/na	86	30,39	35	17,86	121	25,26
Uglavnom točno	84	29,68	61	31,12	145	30,27
Potpuno točno	46	16,25	61	31,12	107	22,34

Većina muškaraca i žena smatraju kako kladionica može biti potencijalni uzrok raspada obitelji. Ovdje možemo napraviti poveznicu sa česticom „Klađenje stvara ovisnost“

(Tablica 8) s obzirom kako je opće poznato da bilo koji vid ovisnosti ima loš učinak kako na samog ovisnika, tako i na cijelu obitelj.

Tablica 11. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Klađenje je gubitak vremena“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	F	%
Potpuno netočno	31	10,95	13	6,63	44	9,19
Uglavnom netočno	63	22,26	26	13,27	89	18,58
Nisam siguran/na	57	20,14	27	13,78	84	17,54
Uglavnom točno	72	25,44	53	27,04	125	26,10
Potpuno točno	60	21,20	77	39,29	137	28,60

Iznenađujuće je u kolikom broju su muškarci odgovorili kako je klađenje gubitak vremena s obzirom kako je to poriv kojemu se više priklonjeni nego žene. Žene su bile poprilično konkretne, čak 66,33% se izjasnilo kako smatraju da je navedena teza uglavnom i potpuno točna.

Tablica 12. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica je mjesto stjecanja novih poznanstava“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	F	%
Potpuno netočno	30	10,60	35	17,86	65	13,57
Uglavnom netočno	42	14,84	43	21,94	85	17,75
Nisam siguran/na	91	32,16	57	29,08	148	30,90
Uglavnom točno	73	25,80	39	19,90	112	23,38
Potpuno točno	47	16,61	22	11,22	69	14,41

Muškarci i žene približno su jednako odgovorili kako nisu sigurni u značaj ove čestice, no ipak nešto veći broj muškaraca smatra kako su kladionice mjesto za stjecanje novih poznanstva, što je i očekivano s obzirom kako učestalije posjećuju kladionice od žena, samim time im se ukazuje mogućnost učestalog viđanja istih osoba te sklapanje novi poznanstava.

Tablica 13. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica je leglo grijeha“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		Ukupno	
	f	%	f	%	F	%
Potpuno netočno	48	16,96	22	11,22	70	14,61
Uglavnom netočno	71	25,09	35	17,86	106	22,13
Nisam siguran/na	56	19,79	52	26,53	108	22,55
Uglavnom točno	69	24,38	49	25,00	118	24,63
Potpuno točno	39	13,78	38	19,39	77	16,08

Riječ je o jednoj od čestica koja svojim opisom ukazuje na povezanost religije i njenog štovanja. Kako Biblija tako i Kuran navode kako je kockanje grijeh. Nameće se pitanje prakticiraju li ispitanici vjeru kao oblik pomoći prilikom uplate listića ili je možda riječ o istinskom prakticiranju vjere koja se protivi bilo kojem obliku klađenja. Muškarci i žene su poprilično slično odgovorili, većina njih se izjasnila kako je navod čestice uglavnom točan.

Tablica 14. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		Ukupno	
	f	%	f	%	F	%
Potpuno netočno	89	31,45	27	13,78	116	24,22
Uglavnom netočno	67	23,67	44	22,45	111	23,17
Nisam siguran/na	58	20,49	50	25,51	108	22,55
Uglavnom točno	34	12,01	40	20,41	74	15,45
Potpuno točno	35	12,37	35	17,86	70	14,61

Trećina muškaraca, odnosno 31,45% smatra kako je potpuno netočno da bi se trebale zatvoriti sve kladionice u državi što ne iznenađuje s obzirom da 29,68% ispitanika smatra kako je uglavnom točno da je klađenje zabavno i uzbudljivo (Tablica 5), tako da bi zatvaranjem kladionica muškarci ostali bez svojevrsne „zabave“.

Tablica 15. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	26	9,19	33	16,84	59	12,32
Uglavnom netočno	47	16,61	30	15,31	77	16,08
Nisam siguran/na	58	20,49	52	26,53	110	22,96
Uglavnom točno	62	21,91	48	24,49	110	22,96
Potpuno točno	90	31,80	33	16,84	123	25,68

Više od 50% muškaraca smatra kako je uglavnom i potpuno točno da u kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca, kod žena je taj postotak ipak manji, te se najviše njih izjasnilo kako nisu sigurne.

Tablica 16. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica je dobar način da provedemo slobodno vrijeme“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	74	26,15	93	47,45	167	34,86
Uglavnom netočno	66	23,32	43	21,94	109	22,76
Nisam siguran/na	82	28,98	36	18,37	118	24,63
Uglavnom točno	42	14,84	14	7,14	56	11,69
Potpuno točno	19	6,71	10	5,10	29	6,05

Na česticu „Kladionica je dobar način da provedemo slobodno vrijeme“ (Tablica 16) žene su sa visokih 47,45% odgovorile kako je to potpuno netočno, dok kod muškaraca taj postotak iznosi 26,15%. Vidljivo je da su žene sklonije drugačijem načinu provodjenja slobodnog vremena, dok se kod muškaraca ipak najveći broj ispitanika odlučio da nisu sigurni.

Tablica 17. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica promiče manje popularne sportove“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	36	12,72	27	13,78	63	13,15
Uglavnom netočno	45	15,90	36	18,37	81	16,91
Nisam siguran/na	74	26,15	71	36,22	145	30,27
Uglavnom točno	86	30,39	44	22,45	130	27,14
Potpuno točno	42	14,84	18	9,18	60	12,53

Po pitanju ove čestice muškarci su najviše odgovora dali uglavnom točno, dok žene ipak nisu sigurne. Kako muškarci ipak posjećuju sportske kladionice više od žena, te su samim time više upućeni u različite sportove i raznolika sportska događanja, ovaj odgovor je u potpunosti očekivan.

Tablica 18. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Otvorio bih kladionicu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	88	31,10	118	60,20	206	43,01
Uglavnom netočno	36	12,72	20	10,20	56	11,69
Nisam siguran/na	62	21,91	32	16,33	94	19,62
Uglavnom točno	55	19,43	14	7,14	69	14,41
Potpuno točno	42	14,84	12	6,12	54	11,27

60,20% žena su odgovorile potpuno netočno na česticu „Otvorio bih kladionicu“, dok je samo 31,10% muškaraca zaokružilo isti odgovor kao žene. Ovdje možemo zaključiti da postoji izrazito velika razlika u rodnom mišljenju. Uvidom u ostale podatke iz tablice 20, vidljivo je kako 34,27% muškaraca odgovorila sa uglavnom i potpuno točno, dok je tek 13,26% žena zaokružilo isti odgovor. Mogli bismo zaključiti kako je kao posljedica posjećivanja kladionica nastao ovakav stav muškaraca kad je riječ o otvaranju kladionice, dok je kod žena izražen prilično odbojan stav prema toj tezi što je u pozitivnoj korelaciji sa odgovorima žena na česticu „Klađenje stvara ovisnost“ (Tablica 8).

Tablica 19. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica je nužno zlo“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	55	19,43	44	22,45	99	20,67
Uglavnom netočno	78	27,56	35	17,86	113	23,59
Nisam siguran/na	70	24,73	40	20,41	110	22,96
Uglavnom točno	47	16,61	34	17,35	81	16,91
Potpuno točno	33	11,66	43	21,94	76	15,87

Na tvrdnju „Kladionica je nužno zlo“, skoro polovica muških ispitanika 46,99% smatra kako je tvrdnja uglavnom i potpuno netočna, dok 39,29% žena tvrdi kako je to uglavnom i potpuno točno. Ovakvi rezultati ne iznenađuju, s obzirom kako su muškarci više skloni posjećivanju sportskih kladionica; te automatski podložni stvaranju ovisnosti za istim.

Tablica 20. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Raditi u kladionici je posao snova“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	87	30,74	93	47,45	180	37,58
Uglavnom netočno	71	25,09	37	18,88	108	22,55
Nisam siguran/na	78	27,56	48	24,49	126	26,30
Uglavnom točno	40	14,13	12	6,12	52	10,86
Potpuno točno	7	2,47	6	3,06	13	2,71

Na česticu „Raditi u kladionici je posao snova“, muškarci i žene su se približno slično izjasnili kako je to potpuno i uglavnom netočno, s nešto većim brojem žena. Kako u ukupnom uzorku prevladavaju osobe mlađe od 40 godina i one koje imaju toliko, očekivano je da će imati veće ambicije po pitanju zaposlenja i težiti kreativnijim i smislenijim poslovima od rada u sportskim kladionicama.

Tablica 21. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	139	49,12	141	71,94	280	58,46
Uglavnom netočno	46	16,25	24	12,24	70	14,61
Nisam siguran/na	63	22,26	19	9,69	82	17,12
Uglavnom točno	26	9,19	10	5,10	36	7,52
Potpuno točno	9	3,18	2	1,02	11	2,30

84,18% žena se ne bi zaduživalo kod kamatara zbog klađenja; muškarci su nešto nesigurniji po ovom pitanju, iako se većina njih ne bi zaduživala, gotovo jedna četvrtina tj 22,26% nije sigurno. Navedeni podatak je zabrinjavajući jer ako dolazi do zaduženja kod kamatara zbog klađenja, očigledno je riječ o problemu koji vodi u ništa drugo već samo još veće probleme; kako za pojedinca tako i za njegovu obitelj.

Tablica 22. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„U kladionici vidim rješenje svojih problema“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	124	43,82	127	64,80	251	52,40
Uglavnom netočno	44	15,55	25	12,76	69	14,41
Nisam siguran/na	58	20,49	23	11,73	81	16,91
Uglavnom točno	45	15,90	13	6,63	58	12,11
Potpuno točno	12	4,24	8	4,08	20	4,18

Kladionica nikako ne može biti rješenje čovjekovih problema, samo ih može prouzročiti. Unatoč prethodnom navodu; 40,63% muškaraca smatra kako kladionica pruža rješenje postojećih problema. Znajući kakve posljedice klađenje ostavlja na pojedinca, žalosno je da ovoliki postotak muškaraca smatra da ih kladionica može „spasiti“. Na svu sreću postoje žene koje će spasiti muškarce od njihovog „spasenja“.

Tablica 23. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	37	13,07	68	34,69	105	21,92
Uglavnom netočno	39	13,78	50	25,51	89	18,58
Nisam siguran/na	75	26,50	41	20,92	116	24,22
Uglavnom točno	85	30,04	28	14,29	113	23,59
Potpuno točno	47	16,61	9	4,59	56	11,69

Iz osobnog iskustva mogu neosporno tvrditi kako muškarcima sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor: „stavljam 1000 kuna na Rumunjsku, sigurno će dobiti“; no ženama sama tema klađenja nije toliko zanimljiva za razgovor, koliko komentiranje neobuzdanih poriva muškaraca koji se javljaju izazvani „čarima“ klađenja: „1000 kuna staviti u kladionicu, pa on nije normalan, očito nema pametnijeg posla u životu, već se ide razbacivati novcima koje ustvari nema“.

Tablica 24. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionica je razlog dužničkog ropstva“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	57	20,14	20	10,20	77	16,08
Uglavnom netočno	64	22,61	36	18,37	100	20,88
Nisam siguran/na	87	30,74	53	27,04	140	29,23
Uglavnom točno	54	19,08	43	21,94	97	20,25
Potpuno točno	21	7,42	44	22,45	65	13,57

Nažalost, ako aktivnost klađenja pređe u stanje ovisnosti, onda zaista možemo reći da je kladionica razlog dužničkog ropstva. S navedenim se slaže 44,39% žena; a 42,75% muškaraca se ne slaže. Poštujući pravo na osobnu slobodu mišljenja i donošenja zaključaka, a uvidom u dobivene rezultate, dalo bi se naslutiti kako muškarci razmišljaju na način da su oni ti koji mogu „pobijediti“ sustav sistematizacije kladioničnog načina rada; ne shvaćajući kako su ustvari „poraženi“ samom činjenicom misleći da mogu ostvariti enorman dobitak sudjelovanjem u aktivnostima koje sportske kladionice pružaju.

Tablica 25. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Slažem se s izrekom „s pet kuna do tajkuna“, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	86	30,39	92	46,94	178	37,16
Uglavnom netočno	56	19,79	41	20,92	97	20,25
Nisam siguran/na	64	22,61	39	19,90	103	21,50
Uglavnom točno	44	15,55	11	5,61	55	11,48
Potpuno točno	33	11,66	13	6,63	46	9,60

Većina muškaraca i žena misli kako klađenje nije jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca. Ruku na srce, pošten čovjek zna da do ozbiljnih novaca može doći samo vlastitim trudom i radom, te u konačnici osobnim napretkom. Najmanji broj je onih koji su na navedenu česticu dali odgovor „potpuno točno“; 33 muškaraca i 13 žena koji će s pet kuna od sebe stvoriti poštenog tajkuna.

Tablica 26. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	33	11,66	25	12,76	58	12,11
Uglavnom netočno	73	25,80	30	15,31	103	21,50
Nisam siguran/na	89	31,45	30	15,31	119	24,84
Uglavnom točno	62	21,91	63	32,14	125	26,10
Potpuno točno	26	9,19	48	24,49	74	15,45

Na ovu česticu 56,63% žena je odgovorilo sa uglavnom točno i potpuno točno, odnosno više od polovice ispitanica se slaže sa tvrdnjom „Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu“; dok je 31,1% muškaraca odgovorilo sa uglavnom točno i potputno točno, što je nešto više od jedne trećine. Obzirom na dobivene rezultate,

očigledno je kako žene imaju razvijeniju svijest o negativnostima klađenja u odnosu na muškarce.

Tablica 27. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	31	10,95	25	12,76	56	11,69
Uglavnom netočno	50	17,67	45	22,96	95	19,83
Nisam siguran/na	79	27,92	56	28,57	135	28,18
Uglavnom točno	74	26,15	39	19,90	113	23,59
Potpuno točno	49	17,31	31	15,82	80	16,70

Od ukupnog broja ispitanika i kod muškaraca i žena, najviše njih je odgovorilo kako nisu sigurni, iako nešto veći broj muškaraca 43,46% smatra kako je uglavnom i potpuno točno da sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih. Kod žena je taj postotak nešto manji, te iznosi 35,72%. Vidljivo je kako su ispitanici poprilično dobro upućeni u aktualnost sportskog klađenja jer ipak misle kako je to jedna od opcija za smanjenjem nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj.

Tablica 28. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	36	12,72	20	10,20	56	11,69
Uglavnom netočno	74	26,15	42	21,43	116	24,22
Nisam siguran/na	81	28,62	62	31,63	143	29,85
Uglavnom točno	60	21,20	40	20,41	100	20,88
Potpuno točno	32	11,31	32	16,33	64	13,36

Na ovu česticu, najviše muškaraca, a tako i žena su odgovorili kako nisu sigurni. Za očekivati je bilo kako će žene biti ipak sigurnije po pitanju ovu čestice, uzevši u obzir odgovore na prethodne čestice iz kojih je vidljivo kako su u znatno manjem postotku sklone kockarskim aktivnostima. Ipak više žena 36,74% smatra da je uglavnom i potpuno točno da „Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje“, a nešto manji postotak muškaraca 32,51% je odgovorilo isto na navedenu tvrdnju. Dok muškarci sa 38,87% prevladavaju nad ženama od kojih je 31,63% odgovorilo da je navedena tvrdnja potpuno i uglavnom netočna.

Tablica 29. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	23	8,13	15	7,65	38	7,93
Uglavnom netočno	41	14,49	19	9,69	60	12,53
Nisam siguran/na	115	40,64	70	35,71	185	38,62
Uglavnom točno	60	21,20	55	28,06	115	24,01
Potpuno točno	44	15,55	37	18,88	81	16,91

Dnevne novine su dostupne kako u tiskanom, tako i u elektroničkom izdanju. Putem članaka koje možemo pročitati u novinama, nerijetko se spominju slučajevi potkupljivanja igrača i sudaca zbog ostvarivanja dobiti u kladionici. Uz pretpostavku kako žene i muškarci čitaju novine, prate razne internetske portale, ne iznenađuje da većina njih smatra kako je odgovor na tvrdnju uglavnom i potpuno točan. Ipak 40,64% muškaraca i 35,71% žena tvrdi kako nije sigurno. Što jednim načinom možemo zahvaliti tzv. „pouzdanosti“ novinskih članaka, pa se sa rezervom prihvaća pročitano od strane čitača.

Tablica 30. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	33	11,66	51	26,02	84	17,54
Uglavnom netočno	58	20,49	49	25,00	107	22,34
Nisam siguran/na	78	27,56	56	28,57	134	27,97
Uglavnom točno	73	25,80	24	12,24	97	20,25
Potpuno točno	41	14,49	16	8,16	57	11,90

Na česticu „Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu“ 51,02% žena je odgovorilo da je tvrdnja potpuno i uglavnom netočna, dok je 40,29% muškaraca odgovorilo da je uglavnom i potpuno točna. Ne iznenađuje da je toliki postotak muškaraca dao ovakav

odgovor, ako uzmemo u obzir da ih 40,63% smatra kako u kladionici vide rješenje svojih problema (Tablica 22).

Tablica 31. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Nikad neću uplatiti listić i otići u kladionicu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	115	40,64	25	12,76	140	29,23
Uglavnom netočno	52	18,37	32	16,33	84	17,54
Nisam siguran/na	52	18,37	35	17,86	87	18,16
Uglavnom točno	24	8,48	27	13,78	51	10,65
Potpuno točno	40	14,13	77	39,29	117	24,43

Prema dosadašnjim rezultatima vidljivo je kako muškarci imaju pozitivniji stav prema sportskom klađenju od žena, sukladno tome ne iznenađuje odgovor da je 59,01% muškaraca odgovorilo kako je tvrdnja potpuno i uglavnom netočna; dok se 53,07% žena izjasnilo kako je odgovor na česticu uglavnom i potpuno točan. Očekivano je da su žene u ovolikom postotku odgovorile kako nikada neće uplatiti listić, ako napravimo poveznicu sa tvrdnjom „Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.“ (Tablica 7) gdje ih se gotovo polovica izjasnila kako kladionica uistinu služi za bespotrebno trošenje novca.

Tablica 32. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Volim slagati listiće za klađenje“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		Ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	50	17,67	108	55,10	158	32,99
Uglavnom netočno	67	23,67	38	19,39	105	21,92
Nisam siguran/na	42	14,84	23	11,73	65	13,57
Uglavnom točno	63	22,26	18	9,18	81	16,91
Potpuno točno	61	21,55	9	4,59	70	14,61

Kako muškarci smatraju da je klađenje zabavno i uzbudljivo (Tablica 5), očekivano je da 43,81% njih voli slagati listiće za klađenje. Ženama to ne predstavlja veliki užitak, odnosno 74,49% tvrdi kako ne voli slagati listiće za klađenje.

Tablica 33. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	41	14,49	94	47,96	135	28,18
Uglavnom netočno	52	18,37	36	18,37	88	18,37
Nisam siguran/na	43	15,19	26	13,27	69	14,41
Uglavnom točno	77	27,21	23	11,73	100	20,88
Potpuno točno	70	24,73	17	8,67	87	18,16

Preko 50% muškaraca voli osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča, stoga ne čudi kako 43,81% voli slagati listiće za klađenje (Tablica 32), upravo zbog ovog osjećaja iščekivanja na konačan ishod događaja. U odnosu na muškarce, samo 20,4% žena je zaokružilo isti odgovor, što ne iznenađuje uzevši u obzir kako 74,49% ne voli slagati listiće za klađenje (Tablica 32) i ne vide to kao neku vrstu zabave i adrenalinskog uzbuđenja.

Tablica 34. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	82	28,98	116	59,18	198	41,34
Uglavnom netočno	64	22,61	32	16,33	96	20,04
Nisam siguran/na	76	26,86	34	17,35	110	22,96
Uglavnom točno	41	14,49	9	4,59	50	10,44
Potpuno točno	20	7,07	5	2,55	25	5,22

Dobitkom na kladionici dolazi do pažnje kod osoba koje nas okružuju, no postavlja se pitanje kakva je to pažnja? Kad se novci potroše, prijatelja više nema, te slijedi uplaćivanje novog listića. 51,59% muškaraca je odgovorilo kako je tvrdnja potpuno i uglavnom netočna, a isti odgovor je zaokružilo 75,51% žena. Ipak 21,56% muškaraca tvrdi kako je uglavnom i potpuno točno. Žalosno je da na ovaj način muškarci žele dobiti željenu pažnju od prijatelja. Smatram kako je riječ o dubljem problemu, možda manjak samopouzdanja; no analizu postojećeg problema prepuštam stručnjacima za ovo područje.

Tablica 35. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	91	32,16	115	58,67	206	43,01
Uglavnom netočno	61	21,55	33	16,84	94	19,62
Nisam siguran/na	51	18,02	25	12,76	76	15,87
Uglavnom točno	51	18,02	16	8,16	67	13,99
Potpuno točno	29	10,25	7	3,57	36	7,52

53,71% muškaraca i 75,51% žena ne skrivaju od obitelji koliko su uložili na kladionici. Zabrinjavajuće je da 28,27% muškaraca skriva uloženu količinu novca u kladionici, te možemo zaključiti kako se ovdje radi o ozbiljnom problemu, ako ne i o razvijenoj ovisnosti o klađenju. Kod žena je taj postotak značajno manji nego kod muškaraca, 11,73% što ne iznenađuje s obzirom da su one manje sklone ovakvoj vrsti „zabave“.

Tablica 36. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	58	20,49	16	8,16	74	15,45
Uglavnom netočno	65	22,97	37	18,88	102	21,29
Nisam siguran/na	53	18,73	28	14,29	81	16,91
Uglavnom točno	65	22,97	27	13,78	92	19,21
Potpuno točno	42	14,84	88	44,90	130	27,14

Na česticu „Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu“ 43,46% muškaraca je odgovorilo da je to potpuno i uglavnom netočno, što ne iznenađuje s obzirom da 40,29% se na česticu „Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu“ (Tablica 30) izjasnilo kako

je tvrdnja uglavnom i potpuno točna. Prema navedenim rezultatima, muškarci se klade jer vjeruju da su sportske kladionice mjesto za laku i brzu zaradu. Za razliku od muškaraca, 58,68% žena se ne kladi jer ne vjeruje u laku zaradu što je očekivano jer se 51,02% žena izjasnilo kako sportske kladionice nisu mjesto gdje možemo ostvariti laku i brzu zaradu (Tablica 30).

Tablica 37. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Bolje kupiti ružu nego listić“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	43	15,19	22	11,22	65	13,57
Uglavnom netočno	41	14,49	17	8,67	58	12,11
Nisam siguran/na	74	26,15	34	17,35	108	22,55
Uglavnom točno	64	22,61	41	20,92	105	21,92
Potpuno točno	61	21,55	82	41,84	143	29,85

Očekivano je da žene više priželjkuju ružu nego listić, njih 62,76%, a to zadovoljstvo bi im priuštilo 44,16% muškaraca. Ipak neki imaju drugačiju viziju romantike, tako da bi 29,68% muškaraca svoju dragu za Valentinovo iznenadilo buketom kladioničnih listića, vjerojatno onima koji im nisu donijeli nikakav dobitak.

Tablica 38. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	36	12,72	17	8,67	53	11,06
Uglavnom netočno	55	19,43	24	12,24	79	16,49
Nisam siguran/na	87	30,74	44	22,45	131	27,35
Uglavnom točno	73	25,80	67	34,18	140	29,23
Potpuno točno	32	11,31	44	22,45	76	15,87

Da je klađenje jedan od uzroka nasilja u obitelji smatra 56,63% žena te 37,11% muškaraca, odgovorivši na tvrdnju da je uglavnom i potpuno točna. Ne iznenađuje kako manje muškaraca smatra da je tvrdnja točna jer su oni u znatnoj većoj mjeri skloni klađenju, te vjerojatno smatraju kako razlog nasilju u obitelji sigurno ne bi bio neostvareni dobitak u kladionici. Tako se 32,15% muškaraca tvrdi kako je potpuno i uglavnom netočno da je klađenje uzrok nasilja u obitelji. Riječ je o površnom razmatranju navedenog problema iz razloga kako je poznato da svaki vid ovisnosti pridonosi narušavanju obiteljskih odnosa, a nerijetko i samom nasilju. Upravo su žene te koje su češće žrtve nasilja u obitelji nego muškarci, stoga je razumljivo kako imaju više sluha za navedeni problem.

Tablica 39. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladioničari su dobri taktičari“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	30	10,60	34	17,35	64	13,36
Uglavnom netočno	38	13,43	24	12,24	62	12,94
Nisam siguran/na	89	31,45	78	39,80	167	34,86
Uglavnom točno	82	28,98	40	20,41	122	25,47
Potpuno točno	44	15,55	20	10,20	64	13,36

Na ovu tvrdnju 31,45% muškaraca i 39,80% žena je odgovorilo kako nisu sigurni, a 44,53% muškaraca i 30,61% žena tvrdi da je to uglavnom i potpuno točno. Žene su više nesigurne od muškaraca po pitanju ove tvrdnje, dok su muškarci više uvjereni kako su kladioničari dobri taktičari. Razumljivo je takvo shvaćanje, s obzirom kako ih se većina kladi, samim time smatraju da su dobri taktičari i da mogu „pobijediti“ sustav klađenja, što je apsolutni apsurd.

Tablica 40. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	48	16,96	45	22,96	93	19,42
Uglavnom netočno	57	20,14	37	18,88	94	19,62
Nisam siguran/na	105	37,10	68	34,69	173	36,12
Uglavnom točno	53	18,73	28	14,29	81	16,91
Potpuno točno	20	7,07	18	9,18	38	7,93

Više muškaraca 37,10% je odgovorilo da je nesigurno po pitanju ove čestice od žena 34,69%. No više žena smatra kako je tvrdnja potpuno i uglavnom netočna, točnije njih 41,84%, a muškaraca 31,1%. Od ukupnog uzorka, najmanji broj ispitanika/ca misli kako je tvrdnja uglavnom i potpuno točna. Sportske kladionice financiraju razvoj sporta samo kada je u pitanju namještanje utakmica i potkupljivanje sudaca, odnosno ne pridonose njegovu

razvoju, već financiranju osoba koje imaju određenu ulogu u svijetu sporta što se protivi zakonu i etičnosti sporta.

Tablica 41. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	93	32,86	31	15,82	124	25,89
Uglavnom netočno	53	18,73	38	19,39	91	19,00
Nisam siguran/na	77	27,21	51	26,02	128	26,72
Uglavnom točno	33	11,66	34	17,35	67	13,99
Potpuno točno	27	9,54	42	21,43	69	14,41

Na ovu tvrdnju 38,78% žena su odgovorile uglavnom i potpuno točno, odnosno da ne bi ušle u kladionicu niti da im je zarada garantirana, a isti odgovor je dalo 21,2% muškaraca. Uz garantiranu zaradu, u kladionicu bi ušlo 51,59% muškaraca, koji su na česticu „Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu“ odgovorili potpuno i uglavnom netočno. Dakle muškarci pod svaku cijenu odlaze u kladionice, nebitno dali je zarada garantirana ili nije, što ne iznenađuje jer ih ipak 44,53% smatra kako su kladioničari dobri taktičari (Tablica 39). Žene su nešto više rezervirane prema ovakvim „pohodima“, 56,63% ih se izjasnilo sa uglavnom i potpuno točno na tvrdnju da je klađenje obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu (Tablica 26), tako da ovaj jedan garantirani dobitak je čisto obmanjivanje javnosti i način privlačenja veće količine ljudi ovoj vrsti aktivnosti.

Tablica 42. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	36	12,72	16	8,16	52	10,86
Uglavnom netočno	67	23,67	33	16,84	100	20,88
Nisam siguran/na	81	28,62	78	39,80	159	33,19
Uglavnom točno	75	26,50	41	20,92	116	24,22
Potpuno točno	24	8,48	28	14,29	52	10,86

Na česticu „Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport“, uglavnom i potpuno točno odgovorilo je 34,98% muškaraca i 35,21% žena, vidljivo je da su oba roda složna po pitanju ove tvrdnje. Najviše odgovora je bilo da nisu sigurni, ispitanici 28,62%, ispitanice 39,80%. Ipak, više muškaraca odnosno 36,39% smatra kako je potpuno i uglavnom netočno da klađenje izaziva površan interes za sport, kod žena je ta brojka manja i iznosi 25%. Rezultat da 36,39% muškaraca misli kako klađenje ne izaziva površan interes za sport možemo opravdati posjećivanjem kladionica i praćenjem rezultata. Osobe koje se učestalo klade, prate kakav je sastav sportskih ekipa, transfere igrača, kakve su rezultate ostvarivali kroz utakmice, te temeljem toga odlučuju kako složiti listić i ostvariti dobitak. Da li je to uistinu interes za sport ili samo interes iz kojeg se može ostvariti profit.

Tablica 43. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		Ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	43	15,19	50	25,51	93	19,42
Uglavnom netočno	50	17,67	33	16,84	83	17,33
Nisam siguran/na	113	39,93	84	42,86	197	41,13
Uglavnom točno	40	14,13	15	7,65	55	11,48
Potpuno točno	37	13,07	14	7,14	51	10,65

Nisu sigurni muškarci 39,93%, niti žene 42,86% na ovu tvrdnju. Uglavnom i potpuno točno odgovorilo je 14,79% žena i 27,2% muškaraca. Ispitanici su uvjereniji od ispitanica kako ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili, uzevši u obzir kako ih se većina kladi ovakav odgovor ne iznenađuje. Žene su ipak više nepovjerljive prema ovoj tvrdnji, pa ih 42,35% smatra kako je to potpuno i uglavnom netočno, za razliku od 32,86% muškaraca. U kriznom stanju nedostatka novca uzrokovanog zbog ovisnosti o klađenju, nagomilavanja dugova, mnogi posežu za radnjama koje su klasificirane kao društveno neprihvatljive kako bi se riješili problema koje su si sami stvorili.

Tablica 44. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	F	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	49	17,31	56	28,57	105	21,92
Uglavnom netočno	48	16,96	32	16,33	80	16,70
Nisam siguran/na	82	28,98	69	35,20	151	31,52
Uglavnom točno	70	24,73	28	14,29	98	20,46
Potpuno točno	34	12,01	11	5,61	45	9,39

Na česticu „Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku“ uglavnom i potpuno točno je odgovorilo 36,74% muškaraca i 19,9% žena. Očito je da muškarci smatraju kako je slaganje kladioničnih listića jedan od vida inteligencije i produbljivanja znanje matematike i statistike, no činjenica je da oni koji se zaista razumiju u matematiku i statistiku neće ili ne bi trebali biti skloni ovakvim aktivnostima, znajući da u ovoj igri pobjedu može odnijeti samo kladionica. Tako 44,9% žena smatra kako je potpuno i uglavnom netočno da će pohađanjem sportskih kladionica doći do boljeg razumijevanja matematike i statistike, isto je odgovorilo 34,27% muškaraca. Iz rezultata je vidljivo kako su žene sklonije razmišljanju da se pohađanje sportskih kladionica ne može povezivati sa boljim razumijevanjem matematike i statistike.

Tablica 45. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	95	33,57	115	58,67	210	43,84
Uglavnom netočno	45	15,90	35	17,86	80	16,70
Nisam siguran/na	86	30,39	27	13,78	113	23,59
Uglavnom točno	26	9,19	8	4,08	34	7,10
Potpuno točno	31	10,95	11	5,61	42	8,77

Da je tvrdnja potpuno netočna uvjerljivo se izjasnilo 58,67% žena, te samo 33,57% muškaraca. Poražavajuće je da čak 20,14%, tj četvrtina muškaraca odgovorilo kako je uglavnom i potpuno točno da je dobitak na sportskoj kladionici bolji od seksa. Kakav je seksualni život tih ispitanika samo oni znaju, no sigurno je da ovdje nešto nije u redu ako im dobitak na kladionici može biti bolji od seksa. Prema ovome, ne iznenađuje da 48,41% muškaraca na prvu česticu „Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo“ (Tablica 5) odgovara afirmativno.

Tablica 46. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	52	18,37	20	10,20	72	15,03
Uglavnom netočno	72	25,44	40	20,41	112	23,38
Nisam siguran/na	80	28,27	55	28,06	135	28,18
Uglavnom točno	40	14,13	33	16,84	73	15,24
Potpuno točno	39	13,78	48	24,49	87	18,16

Na ovu česticu 43,81% muškaraca je odgovorilo kako je potpuno i uglavnom netočno da bi se vezali uz osobu koja se redovito kladi, što ukazuje kako ne smatraju da klađenje može donjeti puno problema i ostaviti teške posljedice na onoga koji se kladi i njegove

bližnje. Uglavnom i potpuno točno odgovorilo je 41,33% žena što ne iznenađuje ako pogledamo odgovore na česticu „Klađenje je potencijalni uzrok raspada obitelji“ (Tablice 10), gdje 62,24% smatra da kladionica može biti potencijalni uzrok raspada obitelji.

Tablica 47. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	20	7,07	27	13,78	47	9,81
Uglavnom netočno	41	14,49	31	15,82	72	15,03
Nisam siguran/na	75	26,50	62	31,63	137	28,60
Uglavnom točno	94	33,22	53	27,04	147	30,69
Potpuno točno	53	18,73	23	11,73	76	15,87

Na česticu „Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa“, uglavnom i potpuno točno odgovorilo je 51,95% muškaraca i 38,77% žena. Nisam siguran/na odgovorilo je 26,50% muškaraca i 31,63% žena. Potpuno i uglavnom netočno odgovorilo je 21,56% muškaraca i 29,6% žena. Iz dobiveni rezultata vidljivo je kako muškarci smatraju više nego žene da kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa. Rezultati su očekivani pogotovo kada napravimo poveznicu sa česticom „Klađenje je mjesto stjecanja novih poznanstava“ (Tablica 12), gdje je 42,41% muškaraca i 31,12% žena odgovorilo sa uglavnom i potpuno točno. U čovjekovoj prirodi je da se druži s osobama sličnih interesa, tako da je sasvim logično da će osobama koje se klade kladionica omogućavati druženje sa osobama istog interesa.

Tablica 48. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	34	12,01	38	19,39	72	15,03
Uglavnom netočno	45	15,90	43	21,94	88	18,37
Nisam siguran/na	115	40,64	85	43,37	200	41,75
Uglavnom točno	50	17,67	20	10,20	70	14,61
Potpuno točno	39	13,78	10	5,10	49	10,23

Na ovu česticu 40,64% muškaraca i 43,37% žena je odgovorilo kako nisu sigurni. Muškarci su se u većem postotku izjasnili kako bi radije da im partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju, uglavnom i potpuno točno odgovorilo je 31,45% muškaraca i 15,3% žena. Možemo zaključiti kako muškarci više preferiraju odlazak njihovih partnera/ica u sportsku kladionicu nego u birtiju, no činjenica je da su posjećenost kladionice i birtije uglavnom u pozitivnoj korelaciji. Odlazi se uplatiti listić u kladionicu prije utakmice, a utakmica se prati u birtiji dok se iščekuju rezultati. Jedno veže drugo. Žene za razliku od muškaraca radije žele da im partner/ica odlazi u birtiju nego u kladionicu, što je očekivano s obzirom kako većina žena ima negativan stav prema klađenju.

Tablica 49. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	61	21,55	109	55,61	170	35,49
Uglavnom netočno	52	18,37	26	13,27	78	16,28
Nisam siguran/na	69	24,38	37	18,88	106	22,13
Uglavnom točno	66	23,32	12	6,12	78	16,28
Potpuno točno	35	12,37	12	6,12	47	9,81

Kako četvrtina muškaraca smatra da je dobitak na kladionici bolji od seksa (Tablica 45), ne iznenađuje da ih je 35,69% na česticu „Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu“ odgovorili uglavnom i potpuno točno, a tek 12,24% žena je isto odgovorilo. Naravno da ovdje nije riječ o seksualnom uzbuđenju, ali je neosporno da je riječ o porastu adrenalina u tijelu. Potpuno i uglavnom netočno je odgovorilo 66,88% žena te 39,92% muškaraca. Osjećaj uzbuđenja se javlja kada nam je nešto iznimno važno u pitanju, stoga ako se ovaj osjećaj javlja prilikom ulaska u kladionicu, evidentno je da je riječ o postojećem problemu ovisnosti kojeg se treba riješiti.

Tablica 50. Frekvencije (f) i postoci (%) odgovora na česticu **„Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu“** na uzorcima muškaraca (n=283), žena (n=196) i ukupnom uzorku (n=479).

odgovor	muškarci		žene		ukupno	
	f	%	f	%	f	%
Potpuno netočno	75	26,50	30	15,31	105	21,92
Uglavnom netočno	64	22,61	34	17,35	98	20,46
Nisam siguran/na	71	25,09	51	26,02	122	25,47
Uglavnom točno	46	16,25	43	21,94	89	18,58
Potpuno točno	27	9,54	38	19,39	65	13,57

Na ovu česticu potpuno i uglavnom netočno odgovorilo je 49,11% muškaraca i 32,66% žena. Što znači da skoro polovica ispitanika smatra kako sportske kladionice nisu izvor sveg zla u sportu, dok je kod žena taj omjer sveden na trećinu. Da je tvrdnja uglavnom i potpuno točna odgovorilo je 25,79% muškaraca i 41,33% žena. Vidljivo je kako žene u većem postotku smatraju kako su sportske kladionice izvor sveg zla u sportu u odnosu na muškarce. Dobiveni rezultat ne iznenađuje s obzirom da većina muškaraca vidi kladionicu kao mjesto za zabavu i ostvarenje profita.

Tablica 51. Osnovni statistički parametri čestica Skale stava prema sportskom klađenju na uzorku 283 muška ispitanika

VARIJABLE	AS	Min	Max	SD
1. Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo.	3,12	1	5	1,40
2. Klađenje pobuđuje interes za sport.	3,27	1	5	1,28
3. Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.	3,21	1	5	1,36
4. Klađenje stvara ovisnost.	3,45	1	5	1,29
5. Treba povećati porez na klađenje.	3,01	1	5	1,37
6. Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji.	3,30	1	5	1,16
7. Klađenje je gubitak vremena	3,24	1	5	1,31
8. Kladionica je mjesto stjecanja novi poznanstava.	3,23	1	5	1,20
9. Kladionica je leglo grijeha.	2,93	1	5	1,31
10. Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi.	2,50	1	5	1,37
11. U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca.	3,51	1	5	1,33
12. Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme.	2,53	1	5	1,22
13.Kladionica promiče manje popularne sportove.	3,19	1	5	1,24
14. Otvorio bih kladionicu.	2,74	1	5	1,45
15. Kladionica je nužno zlo.	2,73	1	5	1,27
16. Raditi u kladionici je posao snova.	2,33	1	5	1,13
17. Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara.	2,01	1	5	1,17
18. U kladionici vidim rješenje svojih problema.	2,21	1	5	1,27
19. Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor.	3,23	1	5	1,26
20. Kladionica je razlog dužničkog ropstva.	2,71	1	5	1,20
21. Slažem se s izrekom “s pet kuna do tajkuna”, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca.	2,58	1	5	1,37
22. Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu	2,91	1	5	1,14
23. Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radni mjesta i zapošljavanju mladih.	3,21	1	5	1,24
24. Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje.	2,92	1	5	1,20

25.Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita.	3,22	1	5	1,12
26. Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zarada.	3,11	1	5	1,23
27. Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu.	2,37	1	5	1,44
28.Volim slagati listiće za klađenje.	3,06	1	5	1,43
29. Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča.	3,29	1	5	1,39
30. Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja.	2,48	1	5	1,24
31. Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici.	2,53	1	5	1,37
32. Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu.	2,89	1	5	1,37
33. Bolje kupiti ružu nego listić.	3,21	1	5	1,34
34. Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji.	3,04	1	5	1,19
35. Kladioničari su dobri taktičari.	3,25	1	5	1,19
36. Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta.	2,79	1	5	1,14
37. Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu.	2,46	1	5	1,31
38. Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport.	2,94	1	5	1,16
39. Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili.	2,92	1	5	1,20
40. Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku.	2,97	1	5	1,26
41. Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa.	2,48	1	5	1,33
42. Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi.	2,80	1	5	1,28
43. Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa.	3,42	1	5	1,16
44. Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju.	3,05	1	5	1,17
45. Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu.	2,87	1	5	1,33
46. Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu.	2,60	1	5	1,29

Legenda: Aritmetička sredina (AS), standardna devijacija (SD), minimalna vrijednost (Min) i maksimalna vrijednost (Max).

U Tablici 51. nalaze se osnovni statistički parametri. Svih 46 čestica ima puni raspon odgovora od 1 do 5. Pregledom aritmetičkih sredina čestica vidljivo je kako aritmetičke sredine nisu grupirane na jednu stranu. Muškarci imaju najpozitivniji stav prema česticama „Klađenje stvara ovisnost“ (Tablica 8), „U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca“ (Tablica 14) i „Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa“ (Tablica 47). Najmanje pozitivan stav imaju prema česticama „Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara“ (Tablica 21), „U kladionici vidim rješenje svojih problema“ (Tablica 22), „Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu“ (Tablica 31) i „Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu“ (Tablica 41).

Tablica 52. Osnovni statistički parametri čestica Skale stava prema sportskom klađenju na uzorku 196 ženskih ispitanica

VARIJABLE	AS	Min	Max	SD
1. Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo.	2,82	1	5	1,40
2. Klađenje pobuđuje interes za sport.	3,00	1	5	1,32
3. Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.	3,47	1	5	1,36
4. Klađenje stvara ovisnost.	3,69	1	5	1,26
5. Treba povećati porez na klađenje.	3,33	1	5	1,36
6. Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji.	3,46	1	5	1,19
7. Klađenje je gubitak vremena	3,46	1	5	1,32
8. Kladionica je mjesto stjecanja novi poznanstava.	3,07	1	5	1,24
9. Kladionica je leglo grijeha.	3,05	1	5	1,30
10. Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi.	2,73	1	5	1,37
11. U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca.	3,34	1	5	1,34
12. Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme.	2,31	1	5	1,23
13.Kladionica promiče manje popularne sportove.	3,09	1	5	1,21
14. Otvorio bih kladionicu.	2,39	1	5	1,44
15. Kladionica je nužno zlo.	2,84	1	5	1,36
16. Raditi u kladionici je posao snova.	2,19	1	5	1,13
17. Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara.	1,81	1	5	1,11
18. U kladionici vidim rješenje svojih problema.	2,01	1	5	1,25
19. Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor.	2,85	1	5	1,32
20. Kladionica je razlog dužničkog ropstva.	2,94	1	5	1,26
21. Slažem se s izrekom “s pet kuna do tajkuna”, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca.	2,36	1	5	1,34
22. Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu	3,11	1	5	1,25
23. Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radni mjesta i zapošljavanju mladih.	3,14	1	5	1,25
24. Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje.	3,00	1	5	1,21
25.Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita.	3,29	1	5	1,13

26. Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zarada.	2,87	1	5	1,26
27. Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu.	2,84	1	5	1,55
28.Volim slagati listiće za klađenje.	2,58	1	5	1,46
29. Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča.	2,82	1	5	1,49
30. Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja.	2,18	1	5	1,22
31. Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici.	2,23	1	5	1,33
32. Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu.	3,21	1	5	1,44
33. Bolje kupiti ružu nego listić.	3,42	1	5	1,38
34. Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji.	3,22	1	5	1,22
35. Kladioničari su dobri taktičari.	3,13	1	5	1,20
36. Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta.	2,74	1	5	1,18
37. Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu.	2,72	1	5	1,37
38. Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport.	3,03	1	5	1,15
39. Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili.	2,77	1	5	1,20
40. Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku.	2,79	1	5	1,26
41. Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa.	2,20	1	5	1,31
42. Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi.	2,98	1	5	1,31
43. Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa.	3,28	1	5	1,19
44. Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju.	2,87	1	5	1,15
45. Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu.	2,49	1	5	1,37
46. Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu.	2,81	1	5	1,33

Legenda: Aritmetička sredina (AS), standardna devijacija (SD), minimalna vrijednost (Min) i maksimalna vrijednost (Max).

U Tablici 52. nalaze se osnovni statistički parametri. Zabilježeno je da je u svakoj čestici bio zaokružen najmanji (1) i najveći (5) broj. Svih 46 čestica imaju puni raspon odgovora. Pregledom aritmetičkih sredina čestica je vidljivo kako u ovome slučaju

aritmetičke sredine nisu grupirane na jednu stranu. Pozitivan pokazatelj koji govori o varijabilitetu odgovara je sve čestice imaju vrijednosti standardne devijacije veću od 1,00. Najmanje pozitivan stav kod žena imaju čestice: a) „Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara“ (Tablica 21), zatim b) „U kladionici vidim rješenje svojih problema“ (Tablica 22), c) „Raditi u kladionici je posao snova“ (Tablica 20) i d) „Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa“ (Tablica 45).

Najpozitivnij stav iskazale su prema tvrdnjama a) „Klađenje stvara ovisnost“ (Tablica 8), b) „Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca“ (Tablica 7), c) „Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji“ (Tablica 10), d) „Klađenje je gubitak vremena“ (Tablica 11) i e) „Bolje kupiti ružu nego listić“ (Tablica 37).

Tablica 53. Osnovni statistički parametri čestica Skale stava prema sportskom klađenju na ukupnom uzorku 479 ispitanika.

VARIJABLE	AS	Min	Max	SD
1. Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo.	2,82	1	5	1,40
2. Klađenje pobuđuje interes za sport.	3,00	1	5	1,32
3. Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.	3,47	1	5	1,36
4. Klađenje stvara ovisnost.	3,69	1	5	1,26
5. Treba povećati porez na klađenje.	3,33	1	5	1,36
6. Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji.	3,46	1	5	1,19
7. Klađenje je gubitak vremena	3,46	1	5	1,32
8. Kladionica je mjesto stjecanja novi poznanstava.	3,07	1	5	1,24
9. Kladionica je leglo grijeha.	3,05	1	5	1,30
10. Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi.	2,73	1	5	1,37
11. U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca.	3,34	1	5	1,34
12. Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme.	2,31	1	5	1,23
13.Kladionica promiče manje popularne sportove.	3,09	1	5	1,21
14. Otvorio bih kladionicu.	2,39	1	5	1,44
15. Kladionica je nužno zlo.	2,84	1	5	1,36
16. Raditi u kladionici je posao snova.	2,19	1	5	1,13
17. Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara.	1,81	1	5	1,11
18. U kladionici vidim rješenje svojih problema.	2,01	1	5	1,25
19. Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor.	2,85	1	5	1,32
20. Kladionica je razlog dužničkog ropstva.	2,94	1	5	1,26
21. Slažem se s izrekom “s pet kuna do tajkuna”, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca.	2,36	1	5	1,34
22. Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu	3,11	1	5	1,25
23. Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radni mjesta i zapošljavanju mladih.	3,14	1	5	1,25
24. Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje.	3,00	1	5	1,21
25.Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita.	3,29	1	5	1,13

26. Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zarada.	2,87	1	5	1,26
27. Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu.	2,84	1	5	1,55
28.Volim slagati listiće za klađenje.	2,58	1	5	1,46
29. Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča.	2,82	1	5	1,49
30. Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja.	2,18	1	5	1,22
31. Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici.	2,23	1	5	1,33
32. Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu.	3,21	1	5	1,44
33. Bolje kupiti ružu nego listić.	3,42	1	5	1,38
34. Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji.	3,22	1	5	1,22
35. Kladioničari su dobri taktičari.	3,13	1	5	1,20
36. Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta.	2,74	1	5	1,18
37. Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu.	2,72	1	5	1,37
38. Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport.	3,03	1	5	1,15
39. Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili.	2,77	1	5	1,20
40. Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku.	2,79	1	5	1,26
41. Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa.	2,20	1	5	1,31
42. Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi.	2,98	1	5	1,31
43. Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa.	3,28	1	5	1,19
44. Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju.	2,87	1	5	1,15
45. Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu.	2,49	1	5	1,37
46. Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu.	2,81	1	5	1,33

Legenda: Aritmetička sredina (AS), standardna devijacija (SD), minimalna vrijednost (Min) i maksimalna vrijednost (Max).

Na ukupnom uzorku ispitanika/ca najpozitivniji stav pokazao se prema tvrdnji „Klađenje stvara ovisnost“ (Tablica 8). Pozitivan stav imaju i prema tvrdnjama „Kladionica

služi za bespotrebno trošenje novca“ (Tablica 7), „Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji“ (Tablica 10) i „Klađenje je gubitak vremena“ (Tablica 11).

Najnegativniji stav je prema tvrdnji „Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara“ (Tablica 21). Negativan stav izražen je prema česticama „Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja“ (Tablica 34), „Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa“ (Tablica 45) i „Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici“ (Tablica 35).

Rezultati dvofaktorske analize varijance

Za odgovor na osnovni problem ovog rada korištena je dvofaktorska analiza varijance na ukupnom rezultatu Skale stava prema sportskom klađenju (Tablica 54).

Tablica 54. Rezultati dvofaktorske analize varijance na ukupnom rezultatu Skale stava prema sportskom klađenju.

Faktor	Suma kvadrata	Stupnjevi slobode	Prosječni kvadrati	Vrijednost F-testa	Statističke značajnost F-testa
spol	66989	1	66989	75,125	0,000000
dob	16068	1	16068	18,020	0,000026
Interakcija spola i dobi	4	1	4	0,004	0,948733
pogreška	423558	475	892		

Rezultati analize varijance (Tablica 54) pokazuju da postoje značajne razlike u stavu prema sportskom klađenju vezane uz rod i dob. Interakcija roda i dobi nije se pokazala značajnom. Muškarci u značajno većoj mjeri pokazuju pozitivan stav prema sportskom klađenju nego žene (Tablica 55); u mlađoj dobnoj skupini stav je pozitivniji nego kod onih starijih od 40 godina (Tablica 55).

Tablica 55. Aritmetičke sredine (AS) i standardne devijacije (SD) ukupnog rezultata na Skali stava prema sportskom klađenju na ukupnom uzorku i subuzorcima definiranim spolom i dobi; N označava efektiv uzorka.

Faktor	N	AS	SD
Ukupno	479	126,70	32,761
Muškarci	283	136,95	29,399
Žene	196	111,91	31,758
Mlađi i oni od 40 godina	312	130,77	32,303
Stariji od 40 godina	167	119,10	32,346
Mlađi muškarci	181	141,49	28,922
Mlađe žene	102	128,89	28,633
Stariji muškarci	131	115,96	30,938
Starije žene	65	103,74	32,054

U ovoj tablici vidimo da muškarci imaju pozitivniji stav prema sportskom klađenju nego žene. Mlađi i oni od 40 godina imaju pozitvniji stav prema klađenju od starijih od 40 godina. Najmanje pozitivan stav imaju starije žene, dok najpozitivniji stav imaju mlađi muškarci. Ovakvi rezultati su očekivani s obzirom kako više muškaraca posjećuje sportske kladionice nego žene. Mladi su više izloženi riziku razvijanja ovisnosti o klađenju, jer se klađenje više gleda kao vrsta zabave, a ne kao potencijalni problem razvitka ovisnosti.

5. ZAKLJUČAK

Cilj ovog rada bio je utvrditi rodne i dobne razlike u stavu prema sportskom klađenju na uzorku iz odrasle populacije građana Republike Hrvatske. U ovom istraživanju izmjereno je 522 odraslih osoba oba spola, u dobi od 25 – 65 godina. Za daljnju analizu zadržano je 479 upitnika s potpunim podacima. U ukupnom uzorku 479 ispitanika, 283 su muškarci (59,08%), a 196 su žene (40,92%). U ovom istraživanju korištena je Skala stava prema sportskom klađenju. Uz Skalu, u upitniku su traženi podaci o spolu, dobi, bračnom stanju, stručnoj spremi, zaposlenju i broju djece.

Rodne i dobne razlike određene su dvofaktorskom analizom varijance na ukupnom rezultatu Skale. Rezultati analize varijance pokazuju da postoje značajne razlike u stavu prema sportskom klađenju vezane uz rod i dob. Interakcija roda i dobi nije se pokazala značajnom. Muškarci u značajno većoj mjeri pokazuju pozitivan stav prema sportskom klađenju nego žene; dok mlađe osobe pokazuju pozitivniji stav od onih starijih od 40 godina.

Iz dobivenih rezultata vidljivo je kako je sportsko klađenje učestala aktivnost, osobito kod muškaraca mlađe dobi; nažalost to je put prema ovisnosti o klađenju, odnosno o društvenom problemu o kojemu se nedovoljno govori. Posljedice se odražavaju ne samo na onoga koji se kladi, nego i na članove obitelji, društvenu okolina, te negativno utječu na kvalitetu življenja. Kako bi spriječili posljedice, potrebno je spriječiti i razvitak ovisnosti. Primjetno je kako prevencija po pitanju ovog problema nije suviše izražena. Propaganda koju možemo vidjeti u vezi sportskog klađenja ukazuje samo na pozitivne stvari koje mogu proizaći iz „konzumacije“ ovakve vrste aktivnosti.

Trebalo bi poraditi na preventivnim programima, tj. provoditi edukacijska predavanja o opasnostima i posljedicama klađenja i to već u predmetnoj nastavi, kao što se provode edukacijska predavanja o štetnosti konzumacije alkohola, droga i pušenja. Zašto već u predmetnoj nastavi, odnosno od 5-8 razreda? Iz vrlo jednostavnog razloga. Djevojčice i dječaci ulaze u pubertet koje je samo po sebi vrlo burno razdoblje u kojemu dolazi do tjelesnog, spolnog, psihičkog i drugih oblika sazrijevanja. Dolazi i do promjene u ponašanju, a pojava koja uvelike obilježava ovu osjetljivu životnu dob je buntovnost. Mladi ne žele slušati roditelje/skrbnike, odgajatelje, nastavnike. Naprotiv, žele raditi baš suprotno od onoga što im se kaže, jer smatraju kako su najpametniji i da sami znaju što je najbolje za njih. Podložni su raznim oblicima delinkventnog ponašanja.

Prema Ricijaš, Dodig Hundrić i Kranželić, 36,6% srednjoškolaca redovito se kladi na sportske rezultate, te se kod njih manifestiraju i ostali oblici rizičnog ponašanja. Potvrđena je povezanost kockanja i drugih oblika rizičnog i delinkventnog ponašanja. Kako bi riješili taj problem srednjoškolaca, moramo započeti sa preventivnim programima već u osnovnoj školi. Postavljanje plakata po školi, na javnim mjestima; održavanje edukacijskih predavanja o štetnosti kockanja, te korištenje ostalih vrsti javnog oglašavanja. Kako kaže stara narodna poslovica „bolje spriječiti, nego liječiti".

Činjenica je da sustav klađenja ne možemo pobijediti i imati zaradu. To je potvrdio Toni Milun, splitski matematičar. Naime, on je, uz kolegicu Karmen Rivieru, objavio stručni rad „Što o sportskom klađenju kaže matematika", u kojem tvrdi kako je sustav nemoguće pobijediti, te kako se je zahvaljujući tom saznanju uspio riješiti ovisnosti o klađenju (Milun, Rivier 2015).

Sigurno je da se ne može sa stopostotnom sigurnošću tvrditi kako bi ovakvi postupci osvijestili svakog pojedinca o rizicima koje donosi klađenje. Isto tako kao što se i na ambalaži duhanskih proizvoda nalaze natpisi „Pušači umiru mlađi; Pušenje ozbiljno šteti vama i drugima oko vas", pa unatoč tome duhanski proizvodi se i dalje konzumiraju.

No, sa stoposototnom sigurnošću tvrdim kako je naša dužnost i obveza da pokušamo utjecati na smanjenje razvijenosti i prihvaćenosti ovog društvenog fenomena koji uzima sve većeg maha kako na državnoj, tako i na globalnoj razini.

Prema izreci pokojnog američkog humorista, glumca i autora, Willa Rogersa (2015): „Konji su pametniji od ljudi. Nikada niste čuli da je neki konj ostao bez ičega kladeći se na čovjeka."

6. LITERATURA

1. Dodig, D., Ricijaš, N., Rajić-Stojanović, A. (2014). Sportsko klađenje studenata u Zagrebu – doprinos uvjerenja o kockanju, motivacije i iskustva u igrama na sreću. Ljetopis socijalnog rada 2014., Vol. 21, No.2, str. 215-242. Zagreb: Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada.

2. Ricijaš, N., Dodig Hundrić, D., Kranželić, V. (2015). Sportsko klađenje i druga rizična ponašanja hrvatskih srednjoškolaca. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 2015, Vol. 51, No. 2, str. 41-56. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.

3. Skoko, I., Topić Stipić, D., Primorac, M. (2016). Problem ovisnosti o klađenju-Sportske kladionice u Mostaru. Obnovljeni život: časopis za filozofiju i religijske znanosti, Vol.70., No.4.,str. 499-518. Zagreb: Filozofsko teološki institut Družbe Isusove.

4. Zoričić, Z., Torre, R., Orešković, A. (2009). Kockanje i klađenje-ovisnosti novog doba. Medicus, Vol.18., No.2_Adolescencija Srpanj 2009. Zagreb: PLIVA HRVATSKA d.o.o.

5. eMUŠKARAC (2008). *Sportsko klađenje* / on line /. S mreže skinuto 25. kolovoza 2016. s adrese: http://www.emuskarac.com/razonoda/sportsko_kladenje

6. SCRIBD (2015). *Što o sportskom klađenju kaže matematika / on line /*. S mreže skinuto 26. kolovoza 2016. s adrese: https://www.scribd.com/doc/206198035/STRUCNI-RAD-Sto-o-Sportskom-Kladjenju-Kaze-Matematika

7. HERC TIME (2015). *Najpoznatiji citati o kockanju / on line /*. S mreže skinuto 29. kolovoza 2016. s adrese: http://kockanjegambling.blogspot.hr/2015/05/najpoznatiji-citati-o-kockanju.html

7. PRILOG

Upitnik sa Skalom stava prema sportskom klađenju (SSSK Kineziološki fakultet 2015./2016.)

Poštovani ispitanici,
molimo vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i da **zaokružite**
- ocjenu **1** ako je tvrdnja **potpuno netočna** za vas,
- ocjenu **2** ako je tvrdnja **uglavnom netočna** za vas,
- ocjenu **3** ako **niste sigurni** što biste odgovorili,
- ocjenu **4** ako je tvrdnja **uglavnom točna** za vas,
- ocjenu **5** ako je tvrdnja **potpuno točna** za vas.

Tvrdnja		Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno točno
1.	Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo.	1	2	3	4	5
2.	Klađenje pobuđuje interes za sport.	1	2	3	4	5
3.	Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.	1	2	3	4	5
4.	Klađenje stvara ovisnost.	1	2	3	4	5
5.	Treba povećati porez na klađenje.	1	2	3	4	5
6.	Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji.	1	2	3	4	5
7.	Klađenje je gubitak vremena.	1	2	3	4	5
8.	Kladionica je mjesto stjecanja novih poznanstava.	1	2	3	4	5
9.	Kladionica je leglo grijeha.	1	2	3	4	5
10.	Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi.	1	2	3	4	5
11.	U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca.	1	2	3	4	5
12.	Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme.	1	2	3	4	5
13.	Kladionica promiče manje popularne sportove.	1	2	3	4	5
14.	Otvorio bih kladionicu.	1	2	3	4	5
15.	Kladionica je nužno zlo.	1	2	3	4	5
16.	Raditi u kladionici je posao snova.	1	2	3	4	5
17.	Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara.	1	2	3	4	5
18.	U kladionici vidim rješenje svojih problema.	1	2	3	4	5
19.	Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor.	1	2	3	4	5
20.	Kladionica je razlog dužničkog ropstva.	1	2	3	4	5
21.	Slažem se s izrekom „s pet kuna do tajkuna“, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca.	1	2	3	4	5
22.	Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu.	1	2	3	4	5
23.	Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih.	1	2	3	4	5
24.	Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje.	1	2	3	4	5
25.	Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita.	1	2	3	4	5

Tvrdnja		Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno točno
26.	Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu.	1	2	3	4	5
27.	Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu.	1	2	3	4	5
28.	Volim slagati listiće za klađenje.	1	2	3	4	5
29.	Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča.	1	2	3	4	5
30.	Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja.	1	2	3	4	5
31.	Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici.	1	2	3	4	5
32.	Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu.	1	2	3	4	5
33.	Bolje kupiti ružu nego listić.	1	2	3	4	5
34.	Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji.	1	2	3	4	5
35.	Kladioničari su dobri taktičari.	1	2	3	4	5
36.	Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta.	1	2	3	4	5
37.	Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu.	1	2	3	4	5
38.	Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport.	1	2	3	4	5
39.	Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili.	1	2	3	4	5
40.	Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku.	1	2	3	4	5
41.	Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa.	1	2	3	4	5
42.	Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi.	1	2	3	4	5
43.	Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa.	1	2	3	4	5
44.	Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju.	1	2	3	4	5
45.	Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu.	1	2	3	4	5
46.	Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu.	1	2	3	4	5

Spol (zaokružite) **M Ž** **Dob** _____

Bračno stanje

1) Neoženjen / neudata
2) U braku / zajednici
3) Rastavljen(a) / udovac(ica)

Stručna sprema

1) Niža
2) Srednja
3) Viša ili visoka

Zaposlenje

1) Nezaposlen(a)
2) Zaposlen(a)
3) U mirovini

Broj djece _____

H V A L A!